O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ...
2909.01

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 25 сентябрь сешанба
Сотувда эркин нархда
№ 197 (2759)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси

Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда 2002 йилги давлат бюджети ҳамда макроиқтисодий кўрсаткичлар прогнозлари лойиҳалари кўриб чиқилди. Мажлисда Вазирлар Маҳкамаси комплекслари, вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмалари раҳбарлари, Вазирлар Маҳкамаси аппаратининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Мажлисни Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ўткир Султонов бошқарди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Макроиқтисодиёт ва статистика вазири Рустам Азимов ва Молия вазири Мамаризо Нурмуродовнинг ахборотлари тингланди.

Ҳужжатларни муҳокама қилишда Давлат солиқ қўмитаси раиси Ботир Хўжаев, Давлат божхона қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Саидазим Орипов, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирининг биринчи ўринбосари Абдураҳим Жалолов, «Ўзбекнефтгаз» холдинг компанияси раисининг ўринбосари Олимжон Зокиров, Олий ва ўрта махсус таълим вазири Саидаҳрор Ғуломов, Халқ таълими вазири Рисбой Жўраев, Соғлиқни сақлаш вазири Феруз Назиров қатнашди.

2002 йилги асосий макроиқтисодий кўрсаткичлар прогнози ва Давлат бюджети параметрлари лойиҳаси умуман маъқулланди, уни кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига тақдим этиш тўғрисида қарор қабул қилинди.

(ЎзА).

Ҳосил — 2001

Ўлкамизда олтин куз. Қут-баракага тўлган далаларнинг файзу тароватн бўлакча. Бободеҳқоннинг қўли қўлига тегмайди. Зотан, пешона тери, қалб қўри билан етиштирилган ҳосилни тез ва сифатли саранжомлашда айни дамларнинг ҳар дақиқаси ғаниматдир.

Мамлакатимизнинг жанубий вилояти — Сурхондарё заминида бўлсангиз, ана шундай сафарбарлик руҳини ҳис этасиз. Буни тушуниш мумкин, албатта. Нега десангиз, воҳанинг табиий иқлим шароити қишлоқ хўжалиги экинларини намунали парваришлаш ва ҳосилни барвақт йиғиштириб олиш учун қулай имконият беради.

Янги тола — хорижга

Мингбулоқ туманидаги «Гулбоғ» пахта тозалаш ҳиссадорлик жамияти янги ҳосилдан тайёрланган толанинг дастлабки туркумини хорижий буюртмачиларга жўнатди. Корхона бу йил қабул қилиб қайта ишлайдиган 45,3 минг тонна пахтадан чиқадиган толанинг катта қисмини Швейцария, Россия ва бошқа қатор мамлакатларнинг тўқимачиларига сотишни мўлжаллаган.

Мавсумга пухта ҳозирлик кўрилгани мавжуд қувватлардан тўла фойдаланиш ва хорижий шерикларга юқори сифатли маҳсулот етказиб бериш имконини бермоқда.

Ўз мухбиримиз.

САФАРБАРЛИКНИ КУЧАЙТИРИШ КЕРАК

Жиззах вилояти ҳокимлигида пахта йиғим-теримининг бугунги аҳволи ва уни ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан йиғиштириб олишни уюшқоқлик билан ташкил этишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т.Алимов бошқарди.

Жиззах вилояти далаларида режалаштирилган 248 минг тонналик пахта хирмонини бунёд этиш учун барча имкониятлар мавжуд. Ҳосил ҳар йилгидан барвақт пишиб етилгани, ғўза баргини тўктириш сифатли ўтказилгани йиғим-терим ишларини уюшқоқлик билан ташкил этиш учун сафарбарликни кучайтиришни тақозо этади. Ҳолбуки, бир қанча туманларда бу борада ўзибўларчилик кайфияти кўзга ташланади.

Жиззах шароитида йиғим-терим мавсумида ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган машина теримига эътибор сустлиги, айниқса, жиддий ташвиш уйғотади. Вилоятда мавжуд 172 та "Кейс" машинасидан фақат 126 таси йиғим-теримда иштирок этмоқда. Ишлаётган машиналарнинг иш унуми паст. Мисол учун, 23 сентябрь куни машина терими бор-йўғи 704 тоннани ташкил этган. Жиззах, Зомин, Зарбдор туманларида машина терими хусусида жиддий ўйлаб кўрилмаяпти. Мазкур туманларда машина терими режаси эндигина 2,25 - 8,50 фоизга бажарилгани шундан далолат беради.

Йиғилишда мавжуд камчиликларни бартараф этиш, йиғим-терим мавсумини уюшқоқлик ва юксак унум билан ўтказиш юзасидан зарур чора-тадбирлар белгиланди.

Йиғилишда Жиззах вилояти ҳокими У.Яманқулов, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Р.Қодиров иштирок этди.

Йўлчи ЖЎРА, ЎзА мухбири.

ШОЛИЗОРДА ИШЛАР АВЖИДА

Музработ туманидаги дон маҳсулотлари корхонаси 1996 йилда «Меҳнат — роҳат» хусусий корхонасига айлантирилган эди. Айни пайтда «Ўздонмаҳсулот» давлат акциядорлик корпорацияси таркибида фаолият юритаётган мазкур корхона кўламни тобора катта олиб, ишлаб чиқариш соҳасида юқори натижаларга эришаяпти.

Узоққа бормайлик. Корхона жамоаси давлат буюртмаси асосида етиштирилган дон ва шолини қайта ишлаш билан шуғулланади. Меҳнатни ташкил этишнинг янги, замонавий усулларидан фойдаланиш тармоқда юқори сифат ва самарадорликка эришиш имконини бераётир. Агар 2000 йилда унинг цехларида 21,2 минг тонна бошоқли дон қайта ишланган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 26,6 минг тоннани ташкил этмоқда. Моддий манфаатдорлик ҳам шунга яраша. Ўтган йили тармоқдан 161,9 миллион сўм, жорий йилнинг олти ойи мобайнида эса 114,6 миллион сўм соф фойда олинди.

Хўжаликда жами 2500 гектар майдон бўлиб, шунинг 2020 гектарига шоли экилган. Жорий йилда шолизорлардан 8000 тонна сара ҳосил йиғиштириб олиш кўзда тутилмоқда. Бу бултургидан икки баравар кўп. Дала-деҳқончилик ишлари корхонанинг ўз техникалари ёрдамида амалга оширилмоқда. Натижада ана шу ҳисобдан анчагина маблағни тежаб қолиш имкони туғилаяпти. Фидокорона меҳнат ва аҳиллик туфайли шолизорларда баракали ҳосил етиштирилди. Айни кунда уни ўриб-янчиб олишга қизғин киришилган. Дастлабки ҳисоб-китоблар ҳосилдорлик ўтган йилга нисбатан 1,5-2 баравар юқори бўлишидан дарак бермоқда.

Носир ТОШЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТДА: «Меҳнат — роҳат» корхонаси раҳбари Қурбон Амирқулов комбайнчи Маърифали Рустамов билан шолизорда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси бўйича пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 2001 йил 24 сентябргача бўлган МАЪЛУМОТ

Йиллик топшириққа нисбатан фоиз ҳисобида

Андижон	**0.96**	**113.03**
Фарғона	1.40	74.18
Сурхондарё	1.27	71.19
Қашқадарё	2.07	66.27
Наманган	2.52	65.23
Навоий	2.34	64.61
Тошкент	4.02	63.19
Самарқанд	1.10	58.29
Хоразм	3.00	53.26
Бухоро	3.10	50.87
Жиззах	2.60	42.85
Қорақалпоғистон Республикаси	1.13	36.71
Сирдарё	2.40	32.08
Республика бўйича:	2.15	**62.06**

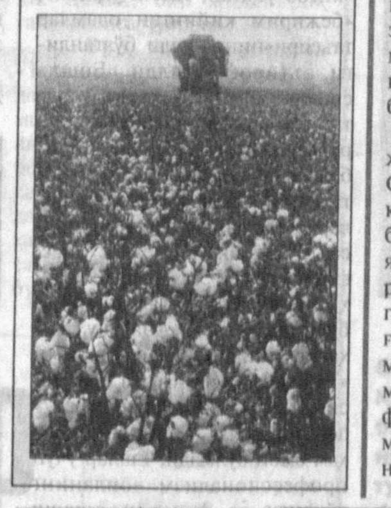

«Халқ сўзи» — сизнинг газетангиз

РОСТ ГАП ҚАДРИ

Азиз муштарий!

Хонадонингизга, ишхонангизга «Халқ сўзи» кириб борганига ўн йилдан ошди. Ўн йилдирки, «Халқ сўзи» сизнинг ҳамсуҳбатингизга, яқин сирдошингизга, биродарингизга айланди.

Мамлакатимиз ҳаётидаги ўзгаришларга, жаҳон миқёсидаги янгиликларга сизни ошно этди, тарихимиз силсиласию, аждодларимиз даҳосидан, ўлмас қадриятларимизу маънавий ва ижтимоий меросимиздан баҳраманд қилди. Энг муҳими, Истиқлолимизнинг одимлари газетамизда ўз инъикосини топди.

Бугун «Халқ сўзи» сиз билан 2759-марта учрашмоқда. Мустақиллик даврида мамлакатимизда чоп этилаётган газеталарнинг ҳеч қайсиси ҳали хонадонингизга бу қадар кўп кириб бормаган, бу қадар бисёр суҳбат қурмаган.

Айни вақтда таҳририятда қўнғироқлар жаранги тинмаяпти, хатлар оқими ҳам камайган эмас. Уларнинг кўпчилиги 2002 йил «Халқ сўзи» обунаси қандай ташкил этилаётгани, унинг муддати, нарх-навоси ҳамда обунага дахлдор қатор саволлардан иборат.

Хуллас, айтиш мумкинки, «Халқ сўзи»га обуна бошланди. Унинг нархи «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компаниясининг ҳар бир вилоят учун чиқарган каталогларида ўз ифодасини топган. Унда, шунингдек, қаерда, қайси муддатларда ёзилиш мумкинлиги ҳақидаги ахборотлар билан ҳам танишишингиз мумкин бўлади.

«Халқ сўзи» ходимларининг 2002 йилда Сиз азизларга атаб қўйган туҳфалари беҳисоб. Уни сиз янаги йилнинг 1 январиданоқ ҳис эта бошлайсиз. Оҳори тўкилмаган ахборотлар, ноёб топилма ва кашфиётлар, янгиликлар, долзарб публицистик чиқишлар, тишли-тирноқли фельетонлар, луқмаю лавҳалар ҳар куни ҳамроҳингиз бўлади.

«Халқ сўзи» худди бу йилгидек 2002 йилда ҳам вилоятингизга, қишлоғингизга, ишхонангизга, зарурат туғилганда, хонадонингизга ҳам кириб боради, зарур маслаҳатларини, ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан ўз кўмагини аямайди.

Бу рост гап! Негаки газета шу давргача фақат, рост сўзлади, ҳамма нарсани очиқ-ойдин, ошкора айтиб келди, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолиши, шубҳасиз.

Рост гапнинг қадри бебаҳо бўлади!

Маънавий ҳамроҳ ва мададкор танлашда адашмайсиз, деган умиддамиз.

ЮКСАК ЭЪТИБОР ИЖОДИЙ ПАРВОЗЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Истиқлол миллий маданиятимизнинг янада юксалиши учун кенг имкониятлар очмоқда. Тўнғич театрларимиздан бири — Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик театри биноси Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан қайта тикланиб, шарқона ва замонавий меъморлик анъаналарини ўзида жам этган кўркам маданият масканига айлангани, куни кеча эса унга расман «Миллий театр» мақоми берилгани бунинг яққол далилларидандир.

Президент Ислом Каримовнинг шу ҳақдаги фармонида мамлакатимизда профессионал театр санъатини янада ривожлантириш, ватанимизнинг бой тарихи, аждодларимизнинг ўлмас меросини, мустақиллик йилларида эришган улкан ютуқларимизни, бугунги замонавий қаҳрамонлар сиймосини акс эттирувчи бадиий баркамол асарлар яратишни рағбатлантириш, халқимиз маънавиятини янада юксалтириш, ёш авлод қалби ва онгига эзгулик ғояларини сингдиришда унинг ролини янада кучайтириш театр санъатимизнинг бош вазифаси экани белгилаб берилди.

Шу муносабат билан театрнинг муҳташам биносида юртимизнинг таниқли маданият ва санъат намояндалари, кенг жамоатчилик вакиллари ва томошабинлар иштирокида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Уни маданият ишлари вазири Х.Жўраев очди.

(Давоми 2-бетда).

КУЗНИНГ ҲАР БИР КУНИ ҒАНИМАТ

Сурхондарё вилояти ҳокимлигида пахта йиғим-теримининг бориши ва кузги ғалла экишга ҳозирлик кўришга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишни республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Туман ва шаҳар ҳокимлари, қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси ҳамда қишлоқ хўжалигига алоқадор вилоят ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этган мазкур йиғилишда пахта йиғим-теримининг бориши ва кузги ғалла экишга ҳозирлик ишларининг бугунги аҳволи атрофлича таҳлил этилиб, ютуқ ва камчиликлар муҳокама қилинди. Шу кеча-кундуздаги долзарб вазифалар белгилаб олинди.

Вилоят пахта тайёрлаш режасини 70 фоиздан оширди. Сентябрь ойидаёқ бундай кўрсаткичга эришиш яхши, албатта. Лекин бир қатор вилоятлар кунлик пахта тайёрлаш режасини 3-4 фоизга уддалаётган пайтда Сурхондарёда йиғим-терим суръати таъминланмаяпти. Далаларда мўл ҳосил мавжуд бўлса-да, теримга сафарбарлик суст ташкил этилмоқда. Туманларда теримчиларни сафарбар этишга оид ўз имкониятларидан келиб чиқиб тузилган жадвалга риоя қилинмаяпти. Ғўза баргини сунъий тўктириш ишларида хўжакўрсинчилик устунлиги панд бериб қўймоқда.

Шу боис пахта тайёрлашда хўжаликлар ва туманлар ўртасидаги нотекислик яққол сезилиб қолмоқда. Буни пахта тайёрлаш режасини аллақачон бажариб қўйган Сариосиё тумани ва йиғим-терим ишларини тўғри ташкил этолмаётган Шеробод, Музработ, Термиз ва Шўрчи туманлари мисолида кўриш мумкин.

Йиғилишда кузнинг ғанимат ҳар бир кунидан унумли фойдаланиш, пахта йиғим-теримини ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан якунлаш, кузги экин мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Йиғилишда вилоят ҳокими Б.Олимжонов қатнашди.

Чори ТЎХТАЕВ, ЎзА мухбири.

Ўзбек ўғлонларининг зарби шунақа...

2001 йил, 21 сентябрь. Айнан мана шу куни "Юнусобод" спорт саройига бокс мухлислари сиғмади. АҚШ, Россия, Жанубий Корея, Филиппин ҳамда Ўзбекистон профессионал чарм қўлқоп усталари иштирокидаги баҳсларга қизиқиш жуда кучли эди. Юксак савияда уюштирилган бокс-шоу ҳам шунга яраша бўлди. Ишқибозлар Росс Пуритти, Седрик Филз, Александр Лебзяк, Стейси Гудсон, Клифф Коузер каби юлдузларни олқишлар билан кутиб олишди.

Ўша куни рингга кўтарилган ҳамюртларимиз эса бу қувончни ўз ғалабалари билан ўн чандон зиёда қилди, десак, муболаға бўлмас. Таъкидлаш жоизки, йигитларимиз ўзбек ўғлонларининг зарби қанақа эканлигини ҳар бир «жанг»да, муддатдан олдин ютуққа эришиб, бутун дунёга кўз-кўз қилишди.

Қитъавий чемпионлик камари учун рингга чиққан Қувончбек Тайганбоевнинг шиддатли зарбаларига Квон Хук Жим (Жанубий Корея) бир раунд ҳам бардош бера олмади. Қувончбек ана шундай гўзал ғалабадан кейин профессионал бокс бўйича Бутуносиё чемпиони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Эверен Мартин (АҚШ). Унинг оғирлиги 117 килограмм тош босади. Ёши 37 да. Анчадан бери профессионал рингга чиқади. Шу давр ичида кўплаб таниқли чарм қўлқоп усталарини мағлубиятга учратган. Ҳаваскор боксда икки марта жаҳон чемпионлигига эришган ҳамюртимиз Руслан Чагаев профессионал боксдаги дебютини ана шу спортчига қарши бошлади. Ва у рақибига ҳеч қандай имконият қолдирмай ғалаба қозонди. Эътибор қилинг, Русланнинг вазни 103 килограмм, ёши 23 да. Шу таққоснинг ўзиёқ кўп нарсадан далолат беради, деб ўйлаймиз.

Сидней Олимпиадасининг чемпиони Муҳаммадқодир Абдуллаевнинг рақиби Рей Пелоня (Филиппин) ҳам анойи боксчилардан эмасди. Шунинг учун ҳам томошабинлар вакилимизни тўхтовсиз олқишлаб туришди. Натижада Бутуносиё чемпионлик камари учун баҳс бойлаган Муҳаммадқодир муддатидан олдин ғолибликни қўлга киритди.

О.РАЖАБОВ, Н.МУҲАММАДЖОНОВ (сурат), «Халқ сўзи» мухбирлари.

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

АҚШ атрофидаги гаплар

● Америкада содир этилган террорчилик ҳаракатлари оқибатида бедарак йўқолганлар сони кун ўтгани сайин ошиб бормоқда. Кеча тарқатилган хабарларга қараганда, уларнинг сони 6827 нафарга етган. Нью-Йорк мэри Рудольф Жулиан вайроналар ичида қолган мурдаларни олиб чиқиш амалиёти жуда катта мушкулот бўлаётганлигини таъкидлади. Унинг айтишича, ушбу хуруж дунёнинг 60 дан ортиқ мамлакати фуқаролари умрига зомин бўлган. Биргина Пенсильваниядаги фожеа 44 нафар кишининг ҳаётдан кўз юмишига сабаб бўлди.

● Бугун Япония Бош вазири Дзюнъитиро Коидзуми билан Оқ уй раҳбари Жорж Буш ўртасида музокара ўтказилади. Маълумки, Япония Американи уч олиш ҳаракатига расман қўшилишини аён қилган эди. Бу мақсадда Токио расмийлари давлат хазинасидан 10 миллион доллар ажратишни ҳам режалаштирган. «Time» газетасининг хабарларига қараганда, куни кеча Кремлнинг юқори мартабали намояндаси Владимир Путин айни соҳада АҚШни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашга ва ҳатто Россия аэродромидан фойдаланишга ҳам рухсат берган.

● АҚШ президенти Жорж Бушнинг ўтган ҳафта охирида мамлакат Конгрессидаги чиқиши кўпчиликнинг эътиборини тортди. CNNнинг хабар беришича, Оқ уй намояндаси ўз чиқишида АҚШга уюштирилган теракт ижрочилари ва улар кўзда тутган муддаолар ҳақида гапирган. Президентнинг таъкидлашича, дунёнинг бошқа мамлакатлари ҳам айни масалада ўз йўлини ойдинлаштириб олиши керак. Акс ҳолда, улар террорчилар нишонига айланиши мумкин. Мусулмонлар ҳам, араблар ҳам Америка душмани эмаслигини аён қилган Ж. Буш, бизнинг душман — халқаро террорчи гуруҳ ва уларни қўллаб-қувватлаётган давлатлардир, дея фикр билдирган.

Элчи рад этади

● Кеча АҚШнинг мамлакатимиздаги элчихонасида матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Жон Хёрбст маҳаллий журналистларнинг 11 сентябрдаги фожеага дахлдор бўлган саволларига жавоб қайтарди. Жумладан, элчи жаноблари Американинг учта ҳарбий самолётининг мамлакатимиз ҳудудига киритилганлиги хусусида жаҳон матбуоти тарқатган хабарларни қатъий равишда инкор қилди.

— Бу бўҳтондан бошқа нарса эмас. Яхшиси, бундай миш-мишларга мутлақо эътибор бермаслик керак, — деди жумладан элчи.

Шунингдек, жаноб Ж.Хёрбст терроризмга қарши кураш олиб бориш учун халқаро коалиция ташкил этишда АҚШни кўплаб давлатлар қатори Ўзбекистон ҳам қўллаб-қувватлаётганлигини алоҳида таъкидлади.

Зафар муждаси

Жанубий вилоятлардан бирида ёш хўжалик раҳбари шундай деб қолди:

— Сал қўлим бўшаса, Фарғонага бориб, Олтиариқ туманидаги ишларни бир кўриб келмоқчиман. Билганлар роса мақташаяпти...

ОЛТИАРИҚДА ГЎЗАЛ ЖОЙЛАР КЎП

Дарҳақиқат, деҳқончилик илмининг моҳир миришкорлари яшайдиган бу туманда ажойиб мактаб яратилган. Олтиариқнинг ибрати шундаки, бу ерда ҳам иқтисодий кўрсаткичлар, ҳам ижтимоий ўзгаришлар муттасил такомил топмоқда. Уларнинг тажрибасини ўрганишга аҳд қилган раҳбарга айтмоқчи эдикки, энг аввало, Олтиариқ марказидаги янги қурилишларга эътибор қилинг. Дид билан бунёд этилган иморатлар офтоб нурида ял-ял товланади. Атрофни қоплаган ажиб гулзорлар баҳру дилингизни очади.

Буни қарангки, кейинги беш йил мобайнида Олтиариқда 3 та мактаб, 3 та қишлоқ врачлик пункти, 1 та коллеж, 8 та кутубхона, тез тиббий ёрдам маркази филиали янгидан қурилди. Булардан ташқари, 1 та коллеж биноси, 6 та қишлоқ врачлик пункти қайта тикланиб, уларга янги ҳаёт бахш этилди.

Агар ким олтиариқликлар муваффақияти сирларини билмоқчи бўлса, аввало, одамларнинг юз-кўзларига разм солсин. Улар дилидаги ишонч, ўз ишига меҳр тиниқ чеҳраларида намоён бўлаяпти.

Мана, туман пахтакорлари неча йиллардан буён Фарғона вилоятида биринчи бўлиб йиллик топшириқни бажариб келишаяпти. Бу сафар ҳам шу анъана сақланди: олтиариқликлар Ватанимиз омборига 28870 тонна сифатли пахта хомашёси топшириб, зафар маррасини эгаллашди. Бу ютуққа мустақиллик байрамини ғалаба маррасини эгаллаш орқали нишонлаган «Оқбўйра» ширкат хўжалиги (ушбу хўжалик бутун Фарғонада пешқадам бўлди), «Тонг», «Нуробод», Отақулов номли ширкат хўжаликлари самарали ҳисса қўшдилар.

Олтиариқликлар фахри, Ўзбекистон Қаҳрамони Юрсинбой Жўраев 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан август ойидаёқ 34 центнердан ҳосил олиб, эндиликда 40 центнерлик марра учун курашмоқда.

— Ҳамма ютуқлар тагида меҳнат ётади, — дейди Қаҳрамон пахтакор. — Чигитни пуштага экиш қатқалоқнинг олдини олади, чигит чиримайди, тупроқ донадорлиги сақлаб қолинади. Буларнинг бари ҳосил пишиш палласини тезлатади.

Туман пахтакорлари мавсум авжига чиққан кунларда йиллик топшириқнинг 4,20-4,50 фоизи миқдорида пахта топширишди. Бу 16 минг нафар теримчининг ҳар бири ўртача 87-90 килограммдан пахта терганлигини англатади. Бундай шиддатли суръатни таъминлаш учун олтиариқча шижоат керак. Юрт учун ёниб ишлашга ўрганган Олтиариқ деҳқони ширкат хўжалиги даласида ҳам ўз томорқасида ишлагандай жон куйдиради.

Энг муҳими, астойдил меҳнат қилган кам бўлмаслиги олтиариқликлар тафаккуридан мустаҳкам жой олган. Бордию, ора-чорада кимдир ўз аҳволидан нолиб қолса, кўпчилик уни ўртага олиб ношукур бўлмасликка даъват этади. Шу маънода ҳар бир ишда гўзаллик яратаётган туман одамларининг эзгу одатлари бошқа жойларга ҳам юқса, қандай яхши бўларди.

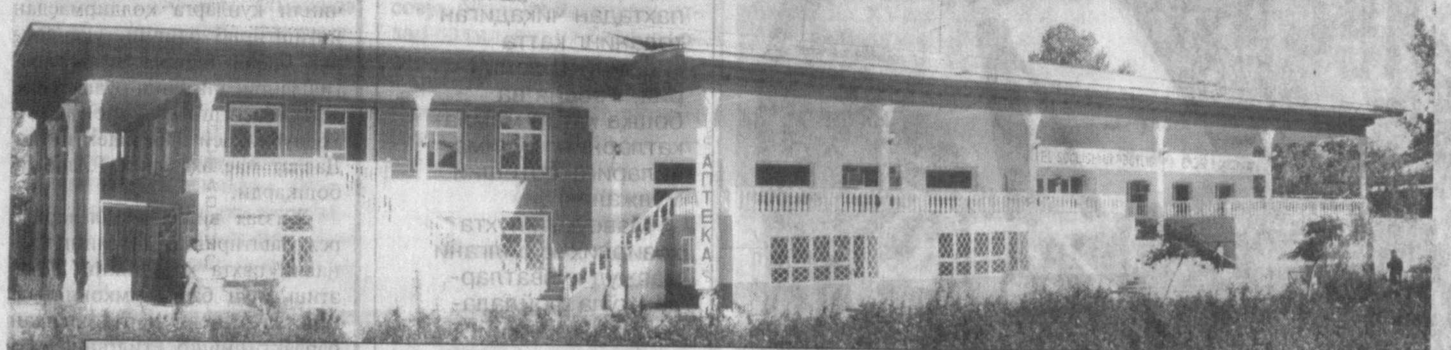

СУРАТЛАРДА: туман ҳокими, Олий Мажлис депутати Нўъмон Омонов вилоятда биринчи бўлиб маррадан ўзган «Оқбўйра» ширкат хўжалиги пахтакорларини табриклаётган пайт; бундай кўркам манзарани туманнинг ҳар бурчагида учратишингиз мумкин; «Оқбўйра» ширкат хўжалиги бригада бошлиғи Тожираҳим Соттиев теримчилар билан. Бу жамоада ҳозир ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш учун кураш кетмоқда.

Шуҳрат ЖАББОРОВ,
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ (суратлар),
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ЮКСАК ЭЪТИБОР ИЖОДИЙ ПАРВОЗЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Тадбирда мазкур санъат даргоҳининг Миллий театр мақомини олгани театр санъатимиз тарихига зарҳал ҳарфлар билан ёзилажак муҳим воқеа экани таъкидланди. Зеро, миллий театрига эга бўлган кунни кўриш орзусида халқимизнинг не-не буюк ўғлонлари курашмади, умрларини ана шундай улуғ ишларга бахшида этмади. Бу даргоҳ саҳнасида ўзбек санъати фидойи фарзандларининг табаррук излари бор.

Театрга берилган бундай улуғ ном чароғон келажак умидида дунёдан кўз юмган аждодлар руҳини шод этиб, бугунги ижодкорлар зиммасига бебаҳо меросимиз, бетакрор қадриятларимизни замонавий руҳ билан уйғунлаштириш баробарида, миллий истиқлол ғояларига ҳамоҳанг халқчил саҳна асарлари яратишдек улкан вазифаларни юклайди. Шунингдек, театр келгусида саҳна санъатининг ёрқин юлдузлари етишиб чиқишига замин ҳозирлайдиган юксак ижодий мактаб бўлиб хизмат қилиши лозим. Миллий театр мақоми берилишидан кўзда тутилган яна бир мақсад ўзбек театр санъати эришган энг яхши ютуқларни халқаро миқёсда намойиш этиш, жаҳоннинг нуфузли театрлари билан ҳамкорлик ришталарини мустаҳкамлашдир.

Ўзбекистон халқ артистлари Ё.Аҳмедов, М.Абдуқундузов, Я.Абдуллаева, Л.Саъдуллаев, Ғ.Ёқубов, Тошкент Давлат санъат институти проректори Ҳ.Икромов ва бошқалар Юртбошимизнинг мамлакатимизда маданият ва санъатни юксалтириш, шунингдек, ижодкорлар ҳақидаги ғамхўрлиги учун миннатдорлик изҳор этиб, бу юксак эътиборга жавобан театр санъатимизни янада ривожлантиришга бор куч-ғайратларини сарфлаяжакларини таъкидладилар.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Ҳ.Султонов, Тошкент шаҳар ҳокими К.Тўлаганов иштирок этди.

Баҳор ХИДИРОВА,
ЎзА мухбири.

Адолат — қонун устуворлигида

Бектемир тумани ҳокимиятида иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг олтинчи сессияси материалларини изчил ўрганишга бағишланган йиғилиш ўтказилди.

Унда Юртбошимизнинг мазкур сессиядаги нутқи ҳамда 2001 йил 22 августдаги «Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон қилинганлигининг ўн йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида»ги Фармонининг мазмун-моҳияти ҳақида мулоҳаза юритилди. Тумандаги барча маҳалла оқсоқоллари, хотин-қизлар қўмиталари раислари ва маҳалла фаоллари иштирокида ўтган ушбу анжуманда мустақиллик шарофати билан озодликка чиқаётганларга эътиборни кучайтириш лозимлиги ва уларга тезкор чора-тадбирлар белгиланиши, тарбиявий-тарғибот ишларини олиб боришда бу каби тадбирларнинг муҳим ўрин тутиши айтиб ўтилди.

Ҳуқуқий маърифат тарғибот маркази, Тошкент Давлат юридик институти, «Соғлом авлод учун» жамғармаси ҳамкорлигида ўтган мазкур тадбир қизғин савол-жавобларга бой бўлди.

Ғофур ЖАБИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Оролбўйи оналари ва болаларига

Махсус рейс билан Урганчга дори-дармонлар, даволаш-озиқлантириш ва дезинфекция қилиш моддалари, болалар кийим-кечаклари ҳамда сув насосларидан иборат инсонпарварлик ёрдами етказилди. Бу тадбир «ЭКОСАН» халқаро экология ва саломатлик жамғармаси томонидан «Оролбўйи оналари ва болаларига» дастури доирасида ташкил этилди. Мазкур дастурдан кўзланган мақсад Амударё этакларидаги сув танқислиги оқибатида экологик вазият оғирлашган минтақа аҳолисига ёрдам беришдан иборат.

Инсонпарварлик ёрдами «ЭКОСАН» жамғармаси ташаббуси билан ўтказилган республика экология ҳашаридан тушган маблағлар ҳисобига тайёрланди. Бу ҳашар Экология ва саломатлик кунларининг иккинчи, ёзги босқичининг бир қисмидир. Хайрли ишда кўпгина вазирлик, идоралар, қўшма корхоналар иштирок этди. Улар орасида Навоий кон-металлургия комбинати, Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Тошкентмебель» акциядорлик жамияти, «Ўздонмаҳсулот» давлат корпорацияси, «Озиқовқатсаноат» уюшмаси, «Ўзмаком» қўшма корхонаси, Давлат геология қўмитаси бор.

Бу тадбир «ЭКОСАН» жамғармасининг Оролбўйи аҳолиси, биринчи навбатда, аёллар ва болаларни қўллаб-қувватлашга қаратилган узоқ муддатли инсонпарварлик дастурининг бир қисмидир. Шу боис, Хоразм вилоятига юборилган юкнинг асосий қисми кам таъминланган, кўп болали оилалар, туғуруқхоналар ва меҳрибонлик уйлари орасида тақсимланади.

А.ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

Бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш

Ҳисоб-китоблар механизмини такомиллаштириш ва бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича ҳукумат комиссияси таркибидаги Бюджетга тўловлар интизомини мустаҳкамлаш бўйича кичик комиссиянинг навбатдаги йиғилиши ўтказилди.

Йиғилишни Бош вазир ўринбосари, Кичик комиссия раиси Р.Азимов бошқарди.

Йиғилишда қатор вазирлик ва идоралар, солиқ ва банк муассасалари раҳбарлари иштирок этди.

Йиғилишда вазирлик ва идораларнинг 2001 йил июль-август ойларида хўжалик субъектларининг бюджетга ва бюджетдан ташқари Пенсия фондига қарздорлигини қисқартириш ҳамда мажбурий тўловлар тўлиқ келиб тушишини таъминлаш борасидаги фаолияти якунлари муҳокама этилди. Унда «Ўзкимёсаноат» ДАК, «Ўзбекэнерго» ДАК, «Ўзкоммунхизмат» агентлиги, «Ўзенгилсаноат», «Ўзпахтасаноат» ва «Ўзбек ипаги» уюшмалари раҳбарларининг ҳисоботлари тингланди.

Таъкидландики, жорий йилнинг 1 сентябридаги ҳолатга кўра, «Ўзкоммунхизмат» агентлиги, «Ўздонмаҳсулот» ДАК, «Ўзагромашсервис» уюшмаси, Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ўзқишлоқхўжаликмашхолдинг» ХК томонидан бюджетга қарздорлик 2001 йилнинг 1 июлига нисбатан ўсишига йўл қўйилган.

Белгиланган топшириқларни бажариш учун йиғилишда бир қанча тармоқлар раҳбарларига мажбурий тўловлар бўйича ортда қолиш ҳолларини бартараф этишга доир аниқ топшириқлар берилди.

«Ўзбекэнерго» ДАК ва «Ўзкимёсаноат» ДАК раҳбарларига Молия вазирлиги ҳамда Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда жорий молия йилининг охиригача бюджетга қарздорликни тугатиш жалваларини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш топширилди.

«Ўзкоммунхизмат» агентлиги раҳбариятининг эътибори жисмоний шахслардан дебиторлик қарзларини ундириб олиш борасидаги ишларнинг сустлиги, шунингдек, тармоқда газни ҳисобга олишдаги камчиликлар агентликка қарашли корхоналарнинг бюджетга тўловлар бўйича қарздорлиги ва унинг ўсишига асосий сабаб бўлаётганига қаратилди.

Раҳбарлар ва мансабдор шахслар жорий йил учинчи чорагига мўлжалланган прогноз кўрсаткичлар сўзсиз бажарилиши ва бюджетга ҳамда бюджетдан ташқари Пенсия фондига қарздорликни тугатиш бўйича шахсан жавобгарлиги таъкидланди.

Кичик комиссия йиғилишида кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА).

Тадқиқот, тажриба, таҳлил

Давр ва бугунги ЁШЛАР

«Бугунги ёшлар фикр-ўйларида қандай кайфият устуворлигини айтсанг, мен сенга кейинги авлоднинг феъл-атворини айтиб бераман», деган эди XVIII аср инглиз файласуф-публицисти Бёрк Эдмунд.

Бугунги кунда ёшларнинг ҳаётга, борлиққа, илм ва ҳунарга муносабатларини кўриб, уларда шукроналик ҳисси бормикин, озодликнинг қадр-қимматини улар қанчалик ҳис қилишаётган экан, деган ўйга борасан киши. Чунки инсон психологияси шундайки, нимадир ўзида бисёр бўлса, унинг қадр-қимматини тўла англаши қийин. Эҳтиёжларнинг осонликча қондирилаётганлигини билган инсон, шунга ҳам кўникиб, янги-янги эҳтиёжлар оламини кутаверади. Ваҳоланки, бугун юртимизда фарзандларимиз учун яшаш, ижод қилиш учун биз ёшлигимизда тасаввур ҳам қилолмаган чексиз имкониятлар макони яратилмоқда. Зеро, Президентимиз Ислом Каримов таъбири билан айтганда, «бизнинг асосий бойлигимиз, ривожланган давлат тузишга олиб борадиган йўлдаги асосий таянчимиз — инсон. Юксак малакали ва юксак маънавиятли инсондир. Бу нарса, айниқса, ёш авлодга тегишлидир».

Яқинда ёшлар ўртасида ўтказилган тадқиқот ҳам бизнинг бу борадаги айрим фикрларимизни тасдиқлади. Шу билан бирга, ўйлашга, мушоҳада юритишга ундади.

Биз, аввало, ёшларнинг ҳаётий қадриятларга муносабатлари тўғри шаклланмоқдами, деган саволга жавоб изладик. Қувонарли ери шундаки, бугун техника ва аниқ фанларга ихтисослашган олий ўқув юртлари талабалари учун билим олиш, ўқимишли бўлиш қадрияти етакчи ўринда турибди. Ундан кейингиси — оила. Инсон учун муҳим нарса ўзаро муносабатларнинг яхши бўлиши, фарзандларнинг тўғри тарбияланиши ҳамда эр-хотинлик фазилатларининг уйғунлигидир. Ўқимишли ёки билимдон бўлишда ота-онанинг ўрнини билиш мақсадида уларга «Сиздаги Ватанга, оилага, инсонларга муносабатнинг шаклланишида кимлар роль ўйнаган?» деган савол берилганда, ёшларнинг аксарияти ота-онам, деган жавоб қайтаришди. Улар қандай шароитда яшаган ёки ўқиган бўлишмасин, ҳаётга, юртга ва яшашга тўғри муносабатнинг тарбияланишига «китоб ўқиган, газета ўқиган», «бежирим кийинган одамлар таъсири»нинг кучли бўлганлиги эътироф этилди. Бошқа ёшлар, айниқса, таълим рус тилида олиб бориладиган гуруҳларнинг талабалари «бойбадавлат, салобатли одамлар» таъсирини ҳам эътироф этганлар. Агар холис ўйлаб кўрилса, бу истак ҳам ёмон эмас, фақат унга етиш йўллари ҳақида тўғри тасаввурлар бўлиши муҳим. Ана шу жиҳатга аниқлик киритиш учун «Танлаган касбингизда профессионализм нима учун керак?» деган саволга берилган жавоб ҳам ёмон бўлмади. Ёшлар учун профессионализм «оиланинг тўқлиги ва фаровон яшаши учун», «жамиятда обрўли киши бўлиш учун» ва ниҳоят, «касбимнинг обрўси учун керак» деган фикрларни аксарият йигит-қизлар қайд этди. «Катта маош учун» касб маҳоратини ошириш у қадар аҳамиятли бўлиб чиқмади. Демак, ёшлар учун фаровон турмуш ғояси жуда маъқул, бу йўлда улар ўз устида ишлаш ва профессионал маҳоратни оширишдан қочмайдилар.

Ёшларнинг таълим муассасаларида талабалар учун яратилган шарт-шароитлардан қай даражада қониқишларини сўрадик. Натижа шундай бўлдики, ёшлар яратилган ва яратилаётган шароитлардан умуман розилар, лекин «кўп нарсаларни ўзгартириш керак», деган фикрни ҳам ёқлашди. Атайлаб киритилган «ота-онамиз ўқиган шароитларга нисбатан анча яхши» деган жавобга муносабат билдирганлар деярли бўлмади. Бундан шундай хулоса келиб чиқадики, XXI аср ёшлари мамлакатдаги ислоҳотларнинг салоҳияти ва уларнинг ёшларга йўналтирилганлигини англаган ҳолда яхши имкониятларга даъвогарлар ва бу ҳолат ижобий ҳисобланади. Лекин бу хулосалар ёшлар дунёқараши шаклланишида муаммолар йўқ, дегани эмас.

Таҳлиллар айрим масалаларда бизни ўйлантирадиган жиҳатлар ҳам мавжудлигини кўрсатди. Масалан, бугун биз таълим муассасаларида фаолият кўрсатаётган мураббийларнинг, ҳар бир бола камол топаётган маҳалланинг мафкуравий тарбиядаги ўрни ва аҳамияти ҳақида кўп гапирмоқдамиз. Лекин талаба-ёшлар бу икки муҳим тарбия манбаининг таъсирини тўла сезмаптилар. Бу омиллар таъсири улар жавобларида охирги ўринлардан бирини эгаллаб турганлиги биз катталарни, профессор-ўқитувчи, мураббийларни ўйлантирмай қўймайди.

Шахс дунёқарашининг таркибий булаги — бу диний дунёқарашдир. Биз талаба-ёшларнинг бу хусусдаги қарашларига қизиқдик. Маълум бўлишича, улар Ислом дини, Қуръони Карим ва ҳадислар тўғрисидаги мавжуд тасаввурларининг 70 фоиздан зиёдини оиладан, ота-оналари билан бўладиган мулоқотлар мобайнида оларканлар. Қолган манбалар — мактабдаги дарслар ёки оммавий ахборотнинг ўрни афсуски кам. Бизни ўйлантирган нарса яна шуки, ҳар тўртта талабадан биттасида умуман диний тасаввурларнинг торлиги ва бу ҳақда улар ёшлигида ота-онасидан ҳам ҳеч нарса эшитмаганлигини эътироф этишди. Бу ҳолат бир томондан ҳозирги кунда узлуксиз таълим тизимида турли ёшли болаларимизга диншунослик асослари дарсларининг киритилганлиги асосли эканлигини таъкидласа, иккинчи томондан, қолаверса, ота-оналар умумий саводхонлиги тизимида диний сабоқларнинг ҳам бўлиши зарурати, бу иш асосан оила зиммасига юкланаётганлигидан дарак беради. Агар ўқитувчидан ташқари, ота ёки она, оиланинг обрўли аъзоси бугунги кунда Ўзбекистоннинг мустақиллигини кўра олмай, турли йўллар билан юртимизга суқилиб киришга интилаётган диний оқимлар ва уларнинг асосий мақсадларини фарзандларига ётиғи билан тушунтира олса, ёмон йўлларга адашиб кирувчи ёшлар умуман орамизда бўлмасди.

Афсуски, бугунги талаба онгидаги айрим фикрлар диний ва дунёвий тасаввурлар борасида бизни ўйлашга, шунга кўра ишларимизни яна бир маротаба тарозига солишга мажбур қилмоқда. Масалан, талабалар юртимизда 1999 йилда қабул қилинган «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Қонун ҳақида эшитганлар, лекин уларнинг билиш даражалари бугунги кун талабини қондирмайди. Ёшлар орасида ушбу Қонунни биладиганлар ўртача 30-31 фоизни, у ҳақда эшитганлар ўртача 45 фоизни, билмайдиганлар эса 21-22 фоизни ташкил этади. Оила, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга қаратилган ҳукумат қарорларини билувчилар сони нисбатан анча кўпроқ — 48,4 фоизни ташкил этди.

Демак, биринчидан, ёшлар тарбиясида оиланинг роли катта эканлиги ва ёшлар буни эътироф этаётганликларидан келиб чиқиб, ҳукуматимизнинг оила, оналик ва болаликни ижтимоий ҳимоя қилиш борасидаги сиёсатининг нақадар тўғри ва ҳамиша долзарб эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Бу ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, оиланинг турфа хил хусусиятлари ва ўзига хос муаммолари борасида ёшлар тасаввурларини ўз вақтида тўғри шакллантиришнинг амалий аҳамиятини кўрсатади.

Аввало, таълим муассасаларида катта ислоҳотларнинг моҳиятини англаган ҳолда ёшлар уларни янада такомиллаштириш тарафдори эканликлари, бу жараёнларда уларнинг фаол иштирокига таяниш мумкин, деган фикрга олиб келади.

Шунингдек, бугун фуқаролик жамияти қуриш лозимлиги ҳақида ёшларга нафақат гапириш, балки уларга асосли, изчил билимлар бериш зарур. Акс ҳолда, ёшлар қонунларимиз ёки муҳим ҳукумат қарорларини фақат оммавий ахборот воситаларидан «эшитиб қолишга» кўникма ҳосил қилиб юраверишади. Ижтимоий-гуманитар фанлардан дарс берадиган профессор-ўқитувчилар у ёки бу мавзуни ёритганларида уларнинг қонунан мустаҳкамланганлиги, мантиқан юрт ва эл манфаатларига алоқадорлиги, юртимизда фуқаролик жамияти қуришнинг муҳим тамойилларидан бири одамлардаги ҳуқуқий маданият эканлиги ҳақида тушунча бериб ўтишлари керак.

Қолаверса, талабалар ўртасида, айниқса, диний тарбияга алоҳида эътибор бериш лозим, чунки бу қадриятга талаба-ёшларнинг қизиқиши катта. Бироқ диний удумларнинг моҳиятини тушуниш ва уларнинг ҳаётдаги қадр-қимматини билиш бугунги кун талаби даражасида эмас.

Ниҳоят, соғлом турмуш маданияти юзасидан олиб борилаётган ишларни янада юқори савияга кўтариш лозим, бунда «ўрта ва олий ўқув юртлари — маҳалла — оила» ҳамкорлиги катта аҳамиятга эга.

Васила КАРИМОВА,
Республика «Оила» илмий-амалий маркази директори, профессор.

Улуғбек ҲАЙИТОВ,
Тошкент Давлат техника университети проректори.

«Ғаллабанк»нинг мадади

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятида сув тақчиллиги оқибатларини юмшатишга қаратилган 249-сонли қарорида акциядорлик-тижорат банклари зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юкланган эди.

Акциядорлик-тижорат «Ғаллабанк»нинг Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси мазкур қарорга амалий иш билан жавоб бериб, сув тақчиллигидан зарар кўрган хўжалик юритувчи субъектлар, ишбилармонлар, фермер ва деҳқон хўжаликларига 35,9 миллион сўмлик кредит ажратди. Пировардида, 115 та янги иш ўрни очилди. Шунингдек, 54 та деҳқон хўжалигига ем-хашак харид қилиш учун имтиёзли кредитлар берилиб, банк мижозларига ҳавола қилинган 28,4 миллион сўмлик кредитнинг тўлов муддати узайтирилди.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Лоренадон» Ўзбекистон — Болгария қўшма корхонасида тайёрланаётган макарон маҳсулотларига нафақат республикамизда, балки Ҳамдўстлик давлатларида ҳам талаб юқори. Негаки, мазкур корхона замонавий технологиялар билан жиҳозланган бўлиб, унда биратўла бир неча турдаги макарон маҳсулотлари ишлаб чиқариш билан бирга, уларни бежирим ихчам қопчаларга қадоқлаш имконияти ҳам мавжуд. Корхона жамоаси айни пайтда навбатдаги туркум маҳсулотларни қўшни Қирғизистон Республикасига экспорт қилиш учун ҳозирлик кўрмоқда. Айниқса, корхонада бундай сифатли маҳсулотлар тайёрлашда Малика Абдуқодированинг улуши юқори бўлмоқда. Унинг ҳали ёш бўлишига қарамай, янги технологияларни ўзлаштириб олганлиги қўл келмоқда.

СУРАТДА: қўшма корхонанинг моҳир ишчиси Малика Абдуқодирова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Ўрта ва кичик бизнес — иқтисодиёт таянчи

ТАДБИРКОР барибир тадбир топади

Неъмат Тўраев — оддий тадбиркор. Якка тартибда фаолият юритади. Унинг қўлида сайқал топган пахта гулли чойнак ва пиёлаларни кўрсангиз, ҳайратдан оғзингиз очилади. «Чинни буюмларни саноат асосидагина эмас, тадбиркорлик орқали ҳам ишлаб чиқариши мумкин экан-да», деб ўйлайсиз беихтиёр.

— Тўғри, бу ҳунарнинг мураккаб томонлари кўп, — тан олади Неъмат Тўраев. — Аммо эпласа бўлади. Ўзимдан қиёс: иккита тандир ўрнатдим. Тандир учун зарур бўлган ғиштларни Россиядан келтирдим. Кредит олганим йўқ. Ўзимнинг жамғармам ҳисобидан ҳаммаси тайёр бўлиб, маҳсулот чиқарай десам... Яна бир ишкал чиқиб турибди-да. Қарши шаҳар ҳокими Илҳом Асадов фаолиятимиз билан танишиб, газ учун лимит ажратилишига ёрдам берди. Ҳар бир тандирга битта газ плитаси учун керак бўладиган газ талаб қилинади. Агар менга қўйиб беришса, цехимни кенгайтириб, бутун Қаршини, Қашқадарёни чинни буюмлар билан таъминлайман. Хитойнинг чиннилари ўтмай қолади унда.

Хўш, нега тадбиркорнинг шаштини қайтариш керак? Бундан кимга фойда? Масалан, Неъмат Тўраев корхона қуриш учун бор-йўғи ер сўраётган экан. Корхона қурса, унинг айтишича, 100 киши иш билан таъминланаркан. Шундай бўлса, ёмонми?

— Ҳозир ҳам тўсиқлар оз эмас, — афсус билан дейди суҳбатдошим. — Беш қўл баравар эмас-да. Тадбиркор мисоли тошни ёриб чиққан гулдай гап. Ёриб чиқса, хўп-хўп. Акс ҳолда...

Бу гапда жон бор. Энди ўзингиз ўйланг. Қашқадарёда шу пайтгача чинни буюм ишлаб чиқарилганми? Йўқ. Чинни маҳсулотлари керакми? Керак бўлганда қандоқ. Хомашё ўзимиздан чиқса. Ишчи кучи бўлса.Унда нега эзгу ҳаракатга бел боғлаган тадбиркор сарсон-саргардон бўлиши керак? Бу қайси таомилга тўғри келади?

— Аввало, оила аъзоларим ишли бўлди, — сўзлайди Н.Тўраев. — Қолаверса, мен энди мулкдорман. Давлатга қараб ўтирмайман. Ўзимни ўзим боқаман. Қолаверса, бошқаларни ҳам ишли қилиш ва боқиш қўлимдан келади.

Аслида ҳам шундай бўлиши керак эмасми? Энди Неъмат Тўраевнинг оиласи — ўғиллари Хуршид, Ойбек, қизи Наргиза доимий ишли, ҳунарли, даромадлари яхши. Маълум бўлишича, чинни идишлар учун зарур бўлган хомашё Ангрендаги Ўзбекистон — Олмония қўшма корхонаси — «Коалин»дан олиб келинаркан.

— Одамлар уни қўлга олганда, Қарши пиёласи дейишса, бас, — жилмаяди тадбиркор. — Шунда бутун ҳордиғим чиқиб кетади. Гап фақат пул топишда эмас.

Энди Саиджон Холиқов деган тадбиркор фаолиятига назар ташлайлик. У 37 ёшда. Аммо кўп иш қилишга улгурган. «Ал-Саид» қўшма корхонасини очиб, пластмасса илишлар (преформа) чиқаришни йўлга қўйган. «Қарши суви»ни савдога чиқараётган корхона ҳам унга тегишли. Ҳозир яна бир қўшма корхона очиш ҳаракатида.

— Ҳар куни 24 минг дона преформа тайёрлаб, Тошкент, Бухоро, Қаршидаги ёғ ишлаб чиқарувчи корхоналарга сотаяпмиз, — дейди у.

«Ал-Саид» қўшма корхонаси Франциянинг «Стека» фирмаси билан ҳамкорликда қурилган. 352 минг Евро миқдорида кредит олинган. Корхона ўтган йил сентябрда иш бошлаган эди. Ҳозиргача кредитнинг 100 минги қайтарилибди. Корхонада ҳар ойда ўртача 45 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариларкан.

— Тўсқинлик кўп бўлди, — эслайди Саиджон. — Энди ўтиб кетди. Лекин ўша пайтлари роса югурганмиз. Ҳалиям биз икки киши эдик. Мен чарчасам, Маҳмуд Саидалиев югурарди. Хуллас, ҳаракатларимиз зое кетмади. Мақсадимизга эришдик. 44 киши ишли бўлди. Маҳсулотимиз харидоргир. «Қарши суви»га ҳозир талаб катта.

Кўраяпсизми, ҳар иккила тадбиркор ҳам бюрократик тўсиқлардан безган. Ҳарқалай, ўша тўсиқларни босиб ўтишиб, мана, вилоят, шаҳар иқтисодиётига фойда келтиришмоқда. Қай бири енгиб ўтаяпти, қай бирови эса... Президентимиз таъкидлаганидек, тадбиркорларга муносабатни тубдан ўзгартириш зарур. Уларга ётсираб қараш иш манфаатига фақат зиён келтиради. Афсуски, турмушда бунга бот-бот гувоҳ бўлиб турибмиз. Рўйхатдан ўтган 15 мингта ўрта ва кичик бизнес субъектларининг 13734 таси фаолият кўрсатаяпти, холос. Шунинг учун ҳам Қашқадарё вилоятида ўрта ва кичик бизнеснинг экспортдаги улуши атиги 53 фоизни ташкил қилмоқда. Нима, вилоятда тадбиркор озми? Ишчи кучи етишмайдими? Аксинча, меҳнат бўлимларида 24029 нафар ишсиз рўйхатга олинган. Улар сони йил сайин ортиб бориши мумкин. Чунки вилоятда аҳоли ҳар йили 50 мингга кўпаймоқда. Демак, тадбиркорларга, тадбиркорликка янада кенгроқ йўл очиш лозим. Бусиз ҳеч нарсага эришиб бўлмайди.

Тўғри, вилоятда бу борада маълум ишлар қилинаётир. Масалан, Қарши шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси шаҳар ҳокимлиги билан ҳамкорликда кўпгина ишларни режалаштирган. Ҳозирги кунда шаҳарда 2338 нафар тадбиркор якка тартибда фаолият кўрсатмоқда. Юридик шахс мақомига эга бўлган 1299 та ўрта ва кичик корхона мавжуд. Булар орасида «Азамат» хусусий фирмаси, «Шоҳполан» қўшма корхонаси, «Элфат» масъулияти чекланган жамияти, «Кўкаламзорлаштириш» хусусий корхонаси дуруст фаолият кўрсатмоқда. Бошқалари ҳақида бундай, деб бўлмайди.

Шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси раиси Феруз Тошматовнинг айтишича, марказий кўчада «Мароқанд» маълумотлар базаси ва «Ишонч» телефонлари бильборди жойлашган. Палата «Интернет» тизимига уланган, электрон почтасига эга. Энди эса Қаршининг иқтисодий ва инвестицион имкониятларини дунё ҳамжамиятига маълум қилиш, шаҳар хўжалигига чет эл сармоясини жалб этиш, хорижий ишбилармонлар билан алоқа ўрнатиш ва ҳамкорлик қилиш учун интернетда WEB сайтини очишга ҳаракат қилинаяпти. Булар ҳам керак. Лекин ўрта ва кичик бизнесни янада ривожлантириш учун, энг аввало, тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг лойиҳалари устида биргаликда иш олиб бориш лозим эмасми? Шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида ўрта ва кичик бизнес субъектларига чет эл сармояси мутлақо жалб этилмаган. Бусиз рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқариш амримаҳол, албатта.

Тўғри, тадбиркор, барибир, тадбир топади. Аммо қанча вақт ўтади, асаб бузилади. Келинг, бугунни эмас, эртани ўйлаб иш тутайлик. Фойдаси ҳаммага тегади.

Нарзулла РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТС-ТЕХНОЛОГИЯ

КОМПЬЮТЕРЛАР ВА КОМПЬЮТЕР ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

Тошкент шаҳри,
Ҳамид Олимжон майдони,
"Пойтахт" Бизнес мажмуи,
Ғарбий томон, 2-йўлак,
Офис 29,30
Тел. 137-72-91, факс: 137-72-92
Самарқанд шаҳри,
Амир Темур кўчаси, 222.
Тел. (3662) 22-09-54, 22-24-75
E-mail: tstech@tstech.uz

TECHNOLOGY

Оқилона баҳодаги катта имкониятлар.

Ишбилармонлар диққатига!

2001 йилнинг 1 октябридан бошлаб

тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланмоқчи бўлган барча шахслар ўз ишларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун туман ва шаҳар ҳокимликларида "бир идора орқали" шаклида махсус ташкил қилинган бўлимларга қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак:

якка тартибдаги тадбиркорлар учун 4 та ҳужжат:

давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида ариза;

3х4 ўлчамли иккита фотосурат;

рўйхатдан ўтказиш йиғимининг тўланганлиги ҳақида банк ҳужжати;

муҳр ва штамп эскизлари (уч нусхада) ҳамда паспорт.

юридик шахслар учун 6 та ҳужжат:

ариза;

корхона таъсис ҳужжатларининг нотариал тасдиқланган икки асл нусхаси;

тадбиркорлик субъектининг почта манзилини тасдиқловчи ҳужжат;

рўйхатдан ўтказиш йиғимининг тўланганлиги ҳақида банк ҳужжати;

фирма номи тўғрисидаги гувоҳнома;

муҳр ва штамп эскизлари (уч нусхада).

фермер хўжаликлари учун 8 та ҳужжат:

ариза;

қишлоқ хўжалиги кооперативи умумий йиғилишининг ёки юқори бошқарув органининг хўжаликни ташкил этиш тўғрисидаги қарори;

Низомнинг нотариал тасдиқланган икки асл нусхаси;

тадбиркорлик субъектининг почта манзилини тасдиқловчи ҳужжат;

рўйхатдан ўтказиш йиғимининг тўланганлиги ҳақида банк ҳужжати;

фирма номи тўғрисидаги гувоҳнома;

танлов комиссиясининг ер участкаси бериш ҳақидаги баённомаси, бизнес-режа нусхалари;

муҳр ва штамп эскизлари (уч нусхада).

Солиқ инспекцияси, статистика органлари ва ички ишлар бошқармасининг тегишли бўлимларида ҳисобга қўйиш ва рухсат олиш ишларининг ҳаммаси рўйхатдан ўтказиш идоралари томонидан амалга оширилади.

Ариза берилган кундан эътиборан, якка тартибдаги тадбиркорлар 8 кунда, юридик шахслар ва фермерлар 12 кунда таъсис ҳужжатларини ўз қўлларига тўлиқ оладилар.

Рўйхатдан ўтказиш идораларига топшириладиган таъсис ҳужжатларини туман ва шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палаталари ёки консалтинг фирмалари тайёрлаб беради.

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР УЮШМАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН БАСТАКОРЛАР УЮШМАСИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА

ТЕРМИЗ ШАҲРИНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ

ҚЎШИҚЛАР ТАНЛОВИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Қўшиқларда қадимий Термиз тарихи, беқиёс маънавий меросимиз ҳамда бугунги замон шукуҳи юксак бадиият билан тараннум этилиши лозим.

Танлов ғолибларига қуйидаги мукофотлар берилади:

1 та биринчи мукофот - 300 минг сўм;
2 та иккинчи мукофот - 150 минг сўмдан;
3 та учинчи мукофот - 100 минг сўмдан.

Танлов муддати шу йилнинг 1 октябригача.

Манзил: Тошкент ш., Жавоҳарлаъл Неру кўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси.

1 октябрь — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни

Қумқўрғонда ажаб ўқитувчилар бор. Шулардан бири Ўрол Йўлдошев. Янгиер қишлоғидан. Физика-математика мутахассиси. «Низомий»ни битириб, қишлоққа қайтганида бир йил таҳсилларини олганман. Унинг дарс бериши...

Йўқ, Ўрол ака дарс бермасди, Ўрол ака ҳар қанақа лоқайд толибни қўлидан етаклаб, физика ёки математиканинг ажабтовур мамлакатига олиб кира оларди. Тенгламаларни Умар Хайёмнинг рубоийсими ё Ҳазрат Навоийнинг ғазалига боғлаб тушунтира бошлаганидан сўнг, икс, игрикларнинг қайсар дарвозалари кўз олдингизда шарақлаб очилиб кетаверар эди.

Тўққиз йил мактабга қатнаб, оддий каср билан ўнли касрнинг фарқига бормаган бир дўстим Ўрол ака бошқа синфларга дарс ўтаётганида, ўша синфхонанинг деразасида туриб, унинг таҳсилини тинглашга ошиққанини кўп кузатганман.

ЧИРОҚ КЎТАРГАН ОДАМЛАР

Устоз ишга келаётганда, эрталаб унинг ҳузурига пешвоз чиқиб, бошқалардан олдинроқ салом беришга шошилардик. Танаффус пайтида ўқитувчилар хонасига кириб кетмаса эди, деб турардик. Кийим бошларига бўрнинг юқи уриб қолганига парво қилмай, мавзуни тушунтиришга киришиб кетганида, танаффусга чорлаб чалинган қўнғироқни эшитмай қолган пайтларимиз кўп бўлган.

Бир гал тўгарак машғулотида Ўрол ака бизга иккита симни бир-бирига улаб, радио ясаб берди ва юзига армонли бир табассум ёйилиб, «Попов билан замондош бўлганимдами, радиони Поповдан олдинроқ яратармидим», деди.

Мактаб директорининг хонасида экрани китоб муқовасидеккина телевизор бўлгувчи эди. Телевизорнинг овози бўлса, тасвири ва, аксинча, тасвири бўлса, овози йўқолиб қоларди. Душанбе шаҳридан келган уста ҳам уни созлай олмаганди. Ўрол ака бир униб ўша телевизорни ойнадай равон кўрсатадиган қилди. «Кимё фанидан чаласаводлигим бўлмагандами, шу чой қути телевизорни Америкадан олиб кўрсатадиган қилардим. Афсуски, Тошкентда қололмадим... Олиб қолишмади», деди у биз ўқувчилар билан дўстона ҳасратлашгандай бўлиб. Қишлоғига келиб-да, Ўрол Йўлдошев кам бўлмади. Юзлаб шогирдларни учирма қилди. Йўллари тушганда, менман деган олимлар уни зиёрат қилиб туришди. Илмий салоҳиятидан баҳраманд бўлишди. Кичкинагина бир мактабда ишлаб, устознинг ўзи катта мактаб ярата олди.

Қишлоқнинг қомуси эди

... Эшбўри Жабборов Арслонбойли қишлоғидан эди. Боши оғриган одам унинг маслаҳатини олмасдан туриб дўхтирга бормасди. Зироатига ҳашорат тушган деҳқон бош қотириб ўтирмай, пайкалига Эшбўри акани бошлаб келарди. Арслонбойлиликлар уни қишлоғимизнинг қомуси, деб аташарди. Ўзиям қўшнисининг оёғи синган итининг жароҳатига малҳам босишми, машинанинг карбюратори ё моторини созлашми, ёғоч кесгич станокнинг генераторини электр қувватига мослаштиришми, ёзув машинасини тузатишми ёки дўхтир топилмай қолганда, ёш боланинг иситмасини ўзи тайёрлаган дорилар билан туширишми, шунга ўхшаш ишларнинг ҳаммасини у хамирдан қил суғургандай бажариб кетаверар эди.

Излаган одам уни аксарият ҳолларда ўзи ишлайдиган мактабдан топарди. Эшбўри ака шошилмасди. Ҳовлиқмасди. Торикмасди. Лекин... тинмасди. Дарсдан ташқари соатларда унинг қўлида ё дераза ойнасини кесадиган олмосни, ё дарахт пайвандлагич пичоқни, ё гулларга шакл бергич қайчини кўриши мумкин эди.

Эшбўри акани мактаб болалари оғизларини тўлдириб муаллим дердилар. Унинг атрофида парвона эдилар. Уни яхши кўрардилар. Эшбўри муаллимнинг бевақт вафотидан сўнг...

Қишлоқ ҳувиллаб қолмади. Ҳамқишлоқлар яхши одамларнинг ҳар босган изидан гуллар, дарахтлар кўкариб чиқади, деган ҳикматнинг тўғрилигига иқрор бўлдилар.

Мактаб қурган ўқитувчи

...Поён Маллаев Қумқўрғоннинг Гулистон қишлоғидан. Қирқ йил ҳафтасига 36 соатдан дарс бериб ишлаган, шунинг баробарида қирқ йил ҳам устачилик (дурадгорлик), ҳам деҳқончилик (эртаги сабзавотни у туманда биринчи бўлиб бозорга чиқарар эди) қилган одам.

Ҳозир нафақада. Лекин қаригани йўқ. Сидирға юрганида ҳозир ҳам соатига ўн икки километр йўл тортади.

Яқинда бўлса, Поён муаллим... Мактаб қурди. Ҳа, ишонаверинг. Тумандаги 38-умумий ўрта таълим мактабининг «Истиқлол» номли маҳалласидаги филиали учун иморат қурди... Иморатнинг томини кўтарди. Шиферларини қоқди. Дераза ромларию, эшикларини ўрнатди. Хулласи калом, белини маҳкам боғлаб, икки ой шу ерда ишлади.

Ўша иморат бугун чоққина мактаб. Лекин камчиликлари бир талай, деразаларига ойна ўрнига плёнка қоқилган. Поли тупроқ. Парталар етишмайди. Ҳатто, таъминотчи устозлар оҳак беришмабди. Қиш яқинлашаётганини эсласангиз, бу камчиликлар этингизни баттар жунжиктириб юборади.

Поён муаллим бўлса, бошқа маҳаллада, биз айтган ўша филиалдан узоқ бўлган бошқа қишлоқда яшайди. Дераза ромларига ойна олиб бергиси келади. Полга ёғоч қоқиб берсам, дейди. Лекин... жўжа бирдай жон...

— Филиалда ўқиётган шу икки юз ўқувчи, иссиқ кунлар-ку, ўтар, қишда қийналиб қолмасин-да, ишқилиб, — дейди у ташвишланиб.

Ҳақиқат бор экан-ку

... Хушбоқ Ҳакимов Боймоқли маҳалласидан. Икки минг мисра шеърни ёддан билади. Адабиёт тарихини ҳам. Ёши элликдан ошиб хотираси ўткирлашиб бораётганидан ўзи ҳам ҳайрон.

Бир гал Бобораҳим Машраб ҳазратларининг ҳаёти ва ижоди мавзуида дарс бераётганида, ўқувчилари кўзларида ёш, ҳикоянгизни айтиб тугатмагунингизча, муаллим, танаффус-панафусга чиқмаймиз, деб туриб олишган экан.

Хушбоқ муаллим автофалокатга йўлиқди. Гоҳ Термизда, гоҳ Тошкентда тўшакка михланиб кўп ётди. «Мабдаи Нур»ни мутолаа қилди. Мутолаа не бўпти, тиловат қилди. Палатадошларига адабиётнинг мўъжизалари хусусида гурунглар берди. Бундай гурунглар авжига чиққани сайин, дори-дармонларнинг ҳиди уриб қолган хоналарига нур иниб бошлади. Кўнгилларга қувват, дардларга шифо иниб бошлади.

Палатадошларидан бири қайси бир тонгда Хушбоқ муаллимни уйғотди.

— Кўзингизни очинг, домулло, мен сизга бир зўр гапни айтайинки, ўрнингиздан туриб кетганингизни ўзингиз билмай қоласиз, — деди.

— Олдин юзимни ювиб олайин, кейин эшитаман гапингизни, — дейди домла.

— Туш кўрдим, — деди палатадоши сабри чидамай. — Хонамиз қуёшнинг нурига тўлиб турган эмишки, ҳузурингизга бир эскича кийинган, қадди-қомати тикка киши кириб келдилар. Қўлларида ҳасса. Сиздан ҳол-аҳвол сўраган бўлдилар. Мен у кишини Ҳазрати Машрабми, деб ўйладим. Тамом, тузалиб кетасиз энди, домулло. Хизматларингиз («Мабдаи Нур»нинг мутолаасини айтмоқчими) бекорга кетмабди, домулло. Тузалиб кетасиз энди.

Хушбоқ муаллим ажабланмади. Таъсирланмади, бу гапни ҳатто диққат қилиб эшитмади ҳам. Чунки у ўз мутолааларини пеш қилиб ҳеч кимга талаб ҳам, таъма ҳам билдирган жойи йўқ эди. Лекин, ҳарқалай, тушини яхшиликка жўйраган ҳалиги одамнинг гапларига фаришталар омин деганмикин, домла тез кунда оёққа турди, соғлиғи бери қаради.

Яқинда Хушбоқ муаллим билан суҳбатлашиб қолдик. Мактабдан, дарсликлардан. Гап-гапга улашиб, беихтиёр домланинг лаблари қимтинди. Демак, бир жиддийроқ гап хаёлига урилди.

— Бир укамиз яқинда «Термиз»нинг (Термиз Давлат дорилфунунини демоқчи) математикасини битириб келиб эди, — деди у овозини босиқ оҳангга олишга ҳаракат қилиб. — Бир мунозарада ўша укамиз цилиндрнинг ҳажмини чиқариб бера олмаса бўладими. Ҳа, десанг, яна, бундай майда-чуйдалар дорилфунунда ўқитилмайди, дейдилар-эй. Яна имтиҳонлар варағи нуқул «яхши» ва «аъло» баҳолар билан тўлдирилган.

— Қайси бир мактабда «а» гуруҳда ўқийдиган 3-синф ўқувчилари «б» гуруҳга ўтиб ўқиймиз, деб туриб олишибди...

— Ўз гуруҳлари ўқитувчиси ишидан...

— Ҳа, қониқмагани учун-да.

— О, бор экан-ку ҳақиқат, — дейди Хушбоқ муаллим термизлик муаллимни эслаганида чеҳрасини босган туман ёзилгандай бўлиб. — Тўғри қилибди, лекин ўша болалар. Қани эди, институтдаги талабаларга ҳам худо ўша учинчи синф болаларининг журъатини берса. Биз муаллимлар болаларни эргаштирмоқчи бўламиз. Фақат айтганимни қил, фақат изимдан юр, деймиз. Итоатга чорлаймиз. Йўқ! Журъат муҳим. Мактаблар журъатларнинг корхонаси, фабрикаси бўлиши керак. Ана шунда ёшларнинг нигоҳлари узоқ уфқларда парда бўлиб тортилган эски деворларни эритиб юбора олади.

Хушбоқ домланинг гаплари нимаси биландир менга Ўрол Йўлдошевнинг гурунгларини эслатди. Ўша бошқа гуруҳ ўқитувчисига талпинган учинчи синф болакайлари тимсолида мен Ўрол Йўлдошевнинг ғайратини кўргандай бўлдим. Хаёлимда бўлса яна яхши одамларнинг изларидан дарахтлар кўкаради, деган ҳикмат айлана бошлади. Дарахтлар бўлса парвозларга шайланган юракларнинг суратларидир.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Туризм коллежи очилди

Самарқанддаги Сартепа мавзеининг шундоққина бошланишида гўзал бир кошона қад ростлади. Қисқа вақтда барпо этилган уч қаватли бу муҳташам бино ташқи кўринишининг ўзиёқ ҳар қандай кишининг эътиборини тортиши, шубҳасиз. Негаки, салобату кўркамлик, жозибаю латофат, шарқона гўзаллик — бари-бари шу муҳташам иншоотда жамлангандек.

Янги ўқув йилидан бу ерда Сартепа туризм коллежи фаолият кўрсата бошлади. Унда 600 нафар талаба туризм таржимони, ресторан иши, меҳмонхона хўжалиги, бухгалтерия ҳисоби, киновидео муҳандислиги, сартарошлик ва косметика сингари касб-ҳунар ўрганишаяпти.

Самарқанд уй-жой қурилиш акциядорлик жамиятига қарашли «Уйжойинвестқурилиш» масъулияти чекланган жамият бунёдкорлари учун бинога дастлабки ғишт қўйишдан сўнгги пардоз ишларигача бир ярим йил вақт кифоя қилди, холос. Жами 1 миллиард 120 миллион сўм маблағ ўзлаштирилди. Ана шу маблағнинг тўлиқ давлат ҳисобидан ажратилганининг ўзиёқ мамлакатимизда таълим соҳасига эътибор қанчалик кучли эканлигини англатади.

Коллеждаги мавжуд 36 та ўқув хонаси ҳамда фан кабинетларининг ҳаммаси замонавий мебеллар билан жиҳозланган. 3 та синфга 13 та компьютер ўрнатилди. Осиё Тараққиёт банкининг ҳомийлигида компьютерлар сони 180 тага етказилиши режалаштирилган. Лингафон зали ҳам тўлиқ жиҳозлаб қўйилган. Стадион, қишки спорт зали талабалар хизматида. Коллежнинг минимеҳмонхонаси ва ресторани ҳам бор. Уларда талабаларнинг ўзлари хизмат қилишади. Кейинчалик интернет тизими йўлга қўйилади, электрон почта ва кабелли телевидение ўрнатилади.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Суратларда: коллеж биносининг умумий кўриниши, компьютер хонасида. Тоҳир НОРКУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

Таълим ислоҳотлари

Ҳаммамиз ҳам алифбони мактабда ўрганганмиз. Жажжи бармоқларимиздан ушлаб ҳуснихатга ўргатган муаллимни биринчи устозим дея эъзозлаймиз. Дарвоқе, янги ўқув йилининг дастлабки кунлари мактаб ҳақида сўз очганимиз бежиз эмас.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг мамлакатимизда таълим тизимини ислоҳ қилишга қаратилган фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорлари ҳамда Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш жараёни ҳал қилувчи босқичга кирди.

Бу муҳим йўналишдаги вазифаларни бажариш умумдавлат, умумхалқ ишига айланмоқда. Айниқса, чекка жойлардаги таълим муассасаларининг ишини тубдан яхшилаш, моддий-техника таъминотига кўмаклашиш турли ташкилотлар, муассаса ва корхоналарнинг вазифаси сифатида қаралаётгани ҳам табиий ҳол.

Хабарингиз бор, ана шундай муштарак мақсадлардан келиб чиқиб, "Халқ сўзи" ва "Народное слово" газеталари таҳририяти Тахтакўпир туманидаги 6-ўрта мактабни оталиққа олган эди. Янги ўқув йили арафасида мазкур мактабнинг 4-синфга ўқишга борадиган ўқувчиларига байрам тухфаси сифатида дарсликлар, турли адабиётлар ҳадя қилинганди.

Ижодий жамоамизнинг истиқлол тенгдошлари билан самимий суҳбати пайтида шароит қандай бўлишига қарамай, болажонларнинг билимга нақадар ташналигини, интилишлари нечоғли юқори эканлигини ўз кўзимиз билан кўриб, кўнглимиз кўтарилганди.

Хўш, Қорақалпоғистоннинг бошқа туманларида, умуман, республикада таълим ислоҳотларининг равнақи қай даражада? Ушбу саволга Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазири Бегдулла СУЛТОНОВ билан мулоқот чоғида жавоб топишга ҳаракат қилдик.

КЕЛАЖАК БОҒЛАРИДА

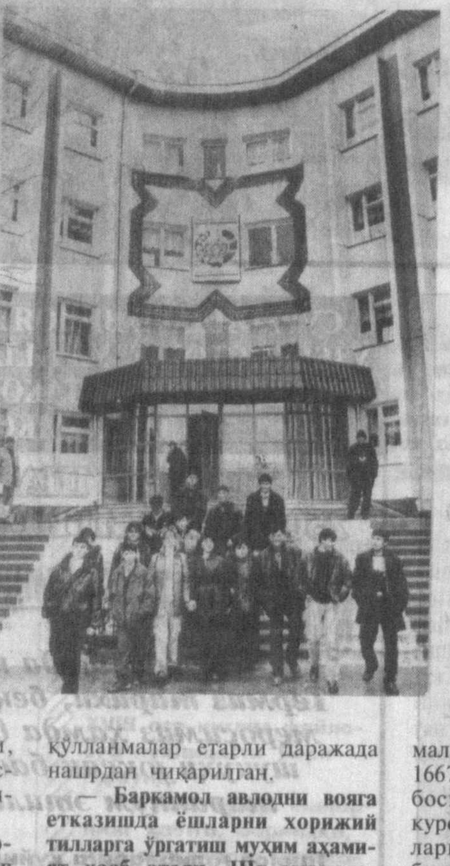

— Келинг, сўзимни бир-иккита мисоллардан бошласам, — дейди вазир. — Зеро, ҳар қандай ишга баҳо берилганда, энг аввало, унинг самарадорлигига эътибор қаратилади. Самара эса амалий натижаларда бўй кўрсатади. Барча туман ва шаҳар халқ таълими бўлимларига қарашли мактабларда бир-икки йилдан бери "Китоблар куни" мунтазам ўтказиб келинмоқда. Бу ўзига хос байрамлар ота-оналар, ҳомийлик қилувчи муассасаларнинг раҳбарлари иштирокида ўтказилиб, унинг натижасида кутубхоналаримиз замон талабига жавоб берадиган адабий ва сиёсий адабиётлар билан бойитилмоқда. Ўқувчиларни касбга йўналтирувчи педагогик-психологик ташхис марказлари муайян ишларни амалга ошираётганини ҳам таълим ислоҳотининг ривожига йўйиш мумкин. Муҳими шундаки, бундай марказлар етук мутахассис ва зарур методик қўлланмалар билан таъминланган.

— Ўқувчилар лотин алифбосидаги дарсликлар билан тўлиқ таъминланганми?

— Албатта, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Узлуксиз таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, кўпгина ишлар амалга оширилди. 1998-99 ўқув йили 58 номда 727200 нусхада, 1999-2000 ўқув йилида эса 48 номда 503300 нусхада барча турдаги дарсликлар ва методик қўлланмалар "Билим" нашриётида тайёрланиб, ўқувчиларга етказиб берилди. Жумладан, таълим бошқа (рус, қозоқ, туркман) тилларда олиб бориладиган синфлар учун ҳам барча қўлланмалар етарли даражада нашрдан чиқарилган.

— Баркамол авлодни вояга етказишда ёшларни хорижий тилларга ўргатиш муҳим аҳамият касб этади. Шу маънода, Қорақалпоғистоннинг бир нечта болалар боғчаларида чет тиллардан сабоқ берилаётгани газетхонларимизни қизиқтиради...

— Мамнуният билан айтишим мумкинки, оз эмас, жами 70 та болалар боғчаларида инглиз тили ўргатилаяпти. Бундан ташқари, мамлакатимизда биринчилардан бўлиб ташкил этилган "Прогресс" чет тиллар марказининг педагог ходимлари ва ўқувчилари қўлга киритаётган муваффақиятлар барчамизни қувонтирмоқда. Мазкур марказнинг Қўнғирот ва Тўрткўл туманларида филиаллари очилиши янада муҳим аҳамият касб этди. Бу ерда билим беришнинг замонавий усуллари қўлланаётгани боис самараси ҳам шунга яраша бўлмоқда. Ўқувчиларимизнинг мамлакат миқёсида ўтказилаётган фан олимпиадаларида фақат совринли ўринларни қўлга киритаётгани фикримиз далилидир. Яна бир гап: Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва "АКСЕЛС" жамияти билан ҳамкорликда ўтказилган тест-синовлари якуни бўйича ҳар йили 5 нафар ўқувчимиз Америка Қўшма Штатларида таълим олиб қайтишаяпти.

— Педагог кадрлар малакасини ошириш ва мактабларнинг спорт инвентарлари билан таъминланиши ҳақида тўхталсангиз.

— Биргина мисол. 1999-2000 ўқув йилида Республика халқ таълими ходимларининг малакасини ошириш институтида режалаштирилган 4400 ўрнига 5016 нафар педагог кадрлар ўз малакасини оширди. Шундан 1667 нафар ходим лотин алифбоси бўйича қайта тайёрлов курсидан ўтказилди. Мактабларнинг спорт инвентарлари билан таъминланиши масаласига келсак, ўсмирлар ўртасидаги мусобақаларда қўлга киритилаётган натижалар шундай шароитнинг мавжудлиги туфайли деб ўйлайман. Мамлакат миқёсидаги беллашувларда ўқувчиларимиз кураш бўйича биринчи, оғир атлетика бўйича иккинчи, гимнастика бўйича тўртинчи, дзю-до ва қўл тўпи бўйича бешинчи ўринни эгалладилар. Беруний туманидаги 64-мактаб жамоасининг "Қувноқ стартлар" республика мусобақасида ғолибликни қўлга киритгани эса яна ҳам қувонарли...

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Авесто»нинг 2700 йиллиги олдидан

Олижаноб ғоя, эзгу сўз ва хайрли иш эъзози

«Авесто» нафақат муқаддас диний китоб, балки ҳозирги Ўзбекистон ҳудудида эрамизгача бўлган II мингинчи йиллик ўрталарида яшаган қабилаларнинг диний ва дунёвий тузуми, ҳуқуқи ҳақида асосий манба ҳисобланади. Ундаги маълумотлар гувоҳлик беришича, Олий Тангри Ахура-Мазда яратган ўн олтита мамлакатнинг ҳудудий-маъмурий ва сиёсий-ҳуқуқий бошқарув тизими қуйидагича бўлган: давлатни шоҳ — «кави» идора қилиб, у ўзида муҳим ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва ҳуқуқий масалаларни мужассамлаштирган. «Кави»нинг ҳукмдорлик ҳуқуқининг белгиланишида «Фарр» принципи қонуний асос қилиб олинган. Бунинг маъноси шуки, ҳокимият сулоланинг бир вакилидан иккинчисига ўтишида муайян бир жонивор, қуш ёки илоҳий ёғду шуъласи ҳукмдорликка танланган кишини ажратиб кўрсатган. Халқимиз орасида тарқалган «фалончининг бошига бахт қуши қўнибди» ибораси ушбу қадим анъананинг изларига ишора этади. «Авесто»да тасвирланган жамият аҳли тўрт тоифага — коҳинлар, жангчи аскарлар, чорвадорлар ва ҳунармандларга бўлинган. Давлат ижтимоий-сиёсий бошқарув тизимида оилалар бирлашмасидан тортиб, қонун чиқарувчи Олий орган — Оқсоқоллар Кенгаши ёки Қабилалар иттифоқи, Халқ Мажлисининг роли катта бўлган. Оқсоқоллар Кенгашининг мўътабар уламоси — коҳин эса Олий судья вазифасини бажарган. Уни «Заратуштраэма» деб аташган. Суд жараёнида у чиқарган ҳукмга ҳеч ким раддия билдиришга ҳақи бўлмаган.

Сипийтмон Зардуштнинг сиёсий-ҳуқуқий таълимотининг мазмун-моҳияти мафкуравий жиҳатдан ҳам, ижтимоий-сиёсий жиҳатдан ҳам Олий тангри Ахура-Маздага сиғиниш ва унинг душманлари деб эълон қилинган собиқ қабила илоҳлари — асуралар ва девларга ҳамда ёмонлик ва ёвузлик ҳомийси Ахриман (Анхура-Ману)га қарши кескин кураш билан боғлиқдир. Бу «Авесто»да Ахура-Мазда яратган баркамоллик ва давлат сиёсий тизими тартиботининг муштараклиги сифатида талқин этилади.

Зардуштнинг ижтимоий-сиёсий идеали кучли марказлашган ҳокимият тузиш ва қонун устуворлигини таъминлаш, ҳар қандай адолатсизлик, зулмат ва ҳуқуқсизликка қарши курашишдан иборат. Шу боис ҳам Зардушт таълимоти кейинги авлодлар томонидан якдиллик билан қабул қилинди ва халқ манфаатларига хизмат қилмайдиган ҳукмдор мафкураларга қарши Моний, Маздак, Муқанна курашларида нуфузли сиёсий восита бўлди.

«Авесто»да таъкидланганидек, Сипийтмон Зардушт бутун ҳаёти давомида Эзгу фикр, Эзгу калом, Эзгу амал каби маънавий-ҳуқуқий учлик манбаига риоя қилади. Ўлимдан сўнг марҳум устидан ўтказиладиган савол-жавобда Ҳақиқат (адолат) тангриси Рошну кишининг ҳаётлигидаги эзгулик ва ёвузлик ишларини адолат тарозисида салмоқлаб кўради. Адолат тарозисининг бу палласига ҳаёти давомидаги Эзгу фикр, Эзгу калом, Эзгу амал — яхшилик ва эзгулик ишлари, бошқа палласига ёвузлик ва жаҳолат билан боғлиқ ножўя хатти-ҳаракатлари қўйилади. Яхшилик ва эзгулик оғирлик қилса, марҳум руҳи юқорига, жаннатга равона бўлади, ёвузлик ва жаҳолат палласи оғирлик қилса, тубанликка, яъни дўзахга тушади. Бу маънавий-ҳуқуқий ғоялар «Яшт»нинг учинчи бобидаги Ахура-Мазда қонунларида яна ҳам аниқ баён этилганлигида аён бўлади.

Зардушт таълимотига қанчалик кириб борсак, унда ёвузлик ва ҳар қандай зўравонликка қарши Ҳақиқат (адолат) учун кураш ғояси асосий масалалардан бири сифатида талқин этилганлигини кўрамиз. «Авесто»да кишиларнинг ўзаро муомала ва муносабатларида аҳдида туриш, берилган сўзнинг устидан чиқиш, мажбурият ва шартномаларга қатъий амал қилиш, омонатни, яъни қарзни ўз эгасига вақтида қайтариш иймонлилик ва диёнатлиликни англатади. Бировга берилган сўз, олинган мажбурият ва қасамни қатъий бажариш зардуштийлик эътиқоди бўйича ниҳоятда қадрланган. «Авесто»да баён этилишича, қасам ичиб аҳд қилган кишини бажармаган ёки бузган ҳолларда ҳақлигини исботлаш учун процессуал нормалардан Ордалия (синаб кўриш ёки жазо бериш) қўлланилган. Адолатли суд қилиш учун Ордалиянинг 33 усули мавжуд бўлган. Агар сўз қасами тўғрисида бўлса, одатда сув билан синаш, агар шартномага оид бўлса, ўт билан синаш ўтказилиб, айбдорга ўзининг ҳақлигини исботлаш имкони берилган.

Шунингдек, баъзи бир жиноятларни ҳуқуқий жиҳатдан тўғри баҳолашда уларнинг ҳаққоний сабабларини аниқлаш ва жазолашга ҳам катта аҳамият берилган. Кимда-ким бировни урмоққа беш марта қасд қилса, қилмиши эвазига «пиштавану», яъни ўлим жазосига маҳкум этилган. Бировни уриб, унга қаттиқ тан шикасти етказса, қилмиши учун саваланган.

Зардуштийлик қонун-қоидаларининг учта асосий ақидаси — олижаноб ғоя, эзгу сўз ва хайрли иш биринчи ўринда туради. Айниқса, хайрли ишнинг маҳсули бўлган маънавий покликка алоҳида урғу берилади. «Авесто»да уқтириладики, ҳар ким бошқалар билан тотув яшамоғи, таъмагирликка, шафқатсизлик, ғаразгўйлик, ҳасадга, такаббурлик, шуҳратпарастлик, қонунсизликка йўл қўймаслиги лозим. Бу ўз даврининг қасамёди бўлиб, унга зид иш тутиш эса жиноят ҳисобланган. Зардуштийлик таълимотига кўра, инсоннинг инсонга бўлган мажбуриятлари ва ўзаро муносабатлари чегараланган эмас. Бунинг устига, ўша мажбурият ва муносабатлар тавсия кўринишида бўлмай, балки қонун кўринишида шаклланган. Зардушт яратган таълимотга кўра, инсон шарафли зот ва унинг иззат-нафси ғоятда ҳурмат қилиниши лозим.

«Авесто»да оила-никоҳ масалалари ҳам ўрин олган. Муҳими шундаки, йигит киши уйланиши учун, аввало, моддий ва маънавий томондан тўқ, руҳан ва жисман бенуқсон бўлиши лозим. Яқин қариндошларнинг ўзаро оила қуриши қонун билан қатъий ман этилган.

Хулоса қилиб айтганда, «Авесто»даги сиёсий-ҳуқуқий қарашлар, зардуштийлик қонун-қоидалари ҳозир ҳам ўз илмий-назарий ва амалий қимматини йўқотмаган. Сипийтмон Зардуштнинг диний сиёсий-ҳуқуқий таълимоти зардуштийларда жасорату мардоналик, эртанги кунга умид боғлашу некбинлик, эзгуликка мойиллик туйғуларини тарбиялашга, ёвузлик ва адолатсизликка нафрат ҳиссини уйғотишга хизмат қилади.

Солижон ҲАСАНОВ,
Тошкент Давлат юридик институти профессори, педагогика фанлари доктори.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан «Олим Банк» хусусий ёпиқ акциядорлик тижорат банкида ўтказилган инспекция натижаларига кўра, мазкур банк фаолиятида бир қатор камчиликлар мавжудлиги ҳамда банк капиталини қонунчиликда белгиланган миқдорда тўлиқ шакллантириш имконияти мавжуд эмаслиги аниқланди.

Мазкур банк омонатчилари ва кредиторлари манфаатларини ҳимоялаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг қарори билан «Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тўғрисида»ги Қонуннинг 17- ва 53- моддаларига мувофиқ «Олим Банк» хусусий ёпиқ акциядорлик тижорат банкидан банк операцияларини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия қайтариб олинди.

«Олим Банк» хусусий ёпиқ тижорат банкини тугатиш, шу жумладан, банк омонатчилари ва кредиторлари билан тўлиқ ҳисоб-китобларни амалга ошириш вазифаси банкнинг тугатиш комиссияси зиммасига юклатилди.

ҲИКМАТ

Не керагинг бор эса, бунёд қил,
Яхшиси, инсон дилин обод қил.

Футбол: саралаш ўйинлари

Мағлубиятнинг сабаби нимада?

Умидимиз сўнди. Ўзбекистонимиз жаҳон чемпионатининг финал босқичида қатнашади, деган оламшумул ниятда юргандик. Билмайман, футболчиларимизга нима етишмайди ўзи?

Ўтган шанба куни «Пахтакор» Марказий стадионидан тушкун ҳолда қайтаётган 30 мингдан ошиқ мухлисларнинг ҳар биридан ана шундай мулоҳазани эшитиш мумкин эди. Хабарингиз бор, ўйин 0:1 ҳисобида меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди. Шунинг учун ҳам биз бир гуруҳ юртдошларимизга «Ўзбекистон ва Бирлашган Араб Амирликлари терма жамоалари ўртасида кечган ўйинни қандай шарҳлайсиз?», деб мурожаат қилдик. Мана, уларнинг жавоблари:

Анвар ОБИДЖОН, Ўзбекистон халқ шоири:

— Терма жамоамизнинг тажрибасизлиги, ғўрлиги яққол кўриниб қолди. Ҳали йигитларимиз пишиши керак.

Сафар ОСТОНОВ, журналист:

— Агар Ўзбекистон терма жамоасининг олдинги таркиби майдонга тушганда, ўйин мутлақо бошқача кечган бўларди. Афсуски, асосий таркибнинг асосий футболчилари (Шацких, Ширшов, Лушан, Ирисметов, Маминов) турли сабабларга кўра учрашувда иштирок этолмади. Бир сўз билан айтганда, жамоа ярим кучи билан тўп сурди. Майдонга тушган ёш футболчиларга умуман эътирозим йўқ. Улар қўлларидан келган ҳамма нарсани қилишди. Беллашувдан икки кун олдин касал ҳолда тўшакда ётиб, 90 дақиқа давомида тинимсиз ҳаракат қилган Миржалол Қосимовни бошқаларга ўрнак қилиб кўрсатмоқчиман...

Ўлмас МАШАРИПОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган кооперация ходими:

— Кечаги мағлубиятда кимнидир айблаш қийин. Бош мураббий ҳам, футболчилар ҳам имкон қадар ҳаракат қилишди. Бугунги вазифамиз, менимча, хатолардан хулоса чиқариб, ўринбосарларни кўпайтириш лозим. Бу борада Германиядан ўрнак олса бўлади. Уларда ҳар доим иккита таркиб ўйинга шай ҳолда туради. Кўпроқ изланилса, келгусида яхши натижаларга эришиш мумкин, деб ўйлайман.

«Халқ сўзи» мухбири Озод БЕК тайёрлади.

"MALVIL" МЧЖ

саноат электр жиҳозларини жаҳондаги машҳур корхоналардан бевосита етказиб беради.

ДИЗЕЛЛИ ВА БЕНЗИН билан ишлайдиган, қуввати 300 кВАдан 800 кВАгача бўлган

ЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАР

Исталган қувватдагиси.
Ишлаб чиқарувчилар: Германия (GEKO), Италия (Lifter), Япония (Honda), Россия.

UPS- қуввати 300 кВАдан 800 кВАгача бўлган УЗЛУКСИЗ ОЗУҚА БЛОКЛАРИ

Ишлаб чиқарувчи: Франция (MGE).

КАФОЛАТ. ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР ЕТКАЗИБ БЕРИЛАДИ. ТЕХНИК ХИЗМАТ.

Тошкент ш., 700000, В.Малясов кўчаси, 3,113-115 хоналар.
Тел.:(998-71) 120-68-36, 110-20-36, (998-712) 41-31-24.
E-mail: malvil @ operamail.com.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Оила ва аёллар муаммолари комиссияси, Олий Мажлис Котибиятининг жамоаси комиссия аъзоси Г. Б. Йўлдошевага ўғли **Руфат ЙЎЛДОШЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги таркибидаги «Ўзсувназорат» Республика сув инспекцияси жамоаси Тошкент вилояти сув инспекцияси бошлиғи **Норжон ҒОЗИЕВнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАР КУНИГА БАҒИШЛАНГАН ЯНГИ

«МЕРОС»

ОМОНАТ ТУРИНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Омонатни Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг барча муассасаларида **2001 йилнинг 24 сентябридан 30 сентябригача 10 кун муддатга** очиш мумкин.

Фоиз ставкаси йилига 80% (10 кунда 2,22 фоиз).

Омонатга 50000 сўм ва ундан зиёд маблағ қабул қилинади.

«МЕРОС» омонатини ўзингизнинг ёки бошқа кишининг номига очишингиз мумкин.

1991 2001 National Bank of Uzbekistan

Маълумот учун телефонлар: 137-62-83, 137-62-80.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2815, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — А. ҲАЙДАРОВ.
Навбатчи — У. ФАЙЗИЕВА.
Мусаҳҳиҳ — О. АБДУАЗИМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 20.40
1 2 3 4 5 6